

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

Plats och tid	Centrum för hälsa i glesbygd, Stationsgatan 3, Storuman kl. 10:00-16:00
Protokollet omfattar	§§17-23
Beslutande ledamöter	Kenneth Andersson (S) (ordförande) Elmer Eriksson (M) (vice ordförande) Anna Dahlén (V) (2:e vice ordförande) Ingrid Sundman (L) Margareta Gustavsson (S) Elin Segerstedt Söderberg (M) Gunilla Lundström (S)
Ej tjänstgörande ersättare	
Övriga närvarande	Emma Brännström (Sekretatera) Gunilla Larsson (Strateg) Catharina Ingvarsson (Verksamhetschef) §19 Erika From (Samordnare) §19 Laila Daerga (Projektledare) §19 Andreas Lundqvist (Enhetschef) §19
Justeringens plats och tid	2026-05-15 digitalt
Sekreterare	Emma Brännström
Ordförande	Kenneth Andersson (S)
Justerande	Elmer Eriksson (M)

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

ÄRENDELISTA

- § 17 Justering
- § 18 Fastställande av föredragningslista 2026 - Beredning för primärvård och tandvård, BPT
- § 19 Informationer 2026 - Beredning för funktionshinder och samverkan, BFS
- § 20 Dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott 2026, Beredning för funktionshinder och samverkan
- § 21 Inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens workshop 2026
- § 22 Ärendeförslag till Regionsamverkan 260202, Samråd mellan Region Västerbotten och patient- och funktionshinderrörelsen
- § 23 Information samråd 2026, beredning funktionshinder och samverkan

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

§ 17 Justering

Förslag till beslut

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt senast 15 maj

Beslut

Elmer Eriksson (M) justerar protokollet tillsammans med ordförande.
Justeringen sker digitalt senast 15 maj

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

§ 18 **Fastställande av föredragningslista 2026 - Beredning för
primärvård och tandvård, BPT**
HSN 34-2026

Förslag till beslut

Föredragningslistan fastställs

Beslut

Föredragningslistan fastställs

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

§ 19 Informationer 2026 - Beredning för funktionshinder och samverkan, BFS
HSN 35-2026

Sammanfattning

Habiliteringscentrum södra Lappland

Sara Franck, avdelningschef habiliteringscentrum södra Lappland, meddelar sjukfrånvaro. Beredningen går igenom bildspelet hon skickat tillsammans med Gunilla Larsson, strateg på hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Frågor och reflektioner från BFS (de som berör Sara skickas till henne):

Hur arbetar Region Västerbotten med anpassningar av hjälpmedel för lek och fritid?
Hur ser begränsningarna och prioriteringarna ut?

Stort fokus inom habiliteringscentrum läggs på att anpassa omgivningen så att funktionsnedsättningen inte ska utgöra ett hinder.

Hur samverkar man med kommunerna i södra Lappland? Södra Lappland består av många små kommuner (antal invånare) – vilka fördelar och/eller nackdelar innebär det?

Utmaningar i de digitala arbetssätten är uppe för diskussion i länssamverkansgruppen. Man vill hitta lösningar som underlättar för digitala besök.

Hur ser samarbetet ut mellan barnhabiliteringen och vuxenhabiliteringen? Hur delaktiga är brukarna? Vad händer när skolan inte längre är part? PRIMO kan förstås fylla glappet, men det gäller inte för alla i målgruppen.

Finns samverkan med nyetablerade Centrum mot våld? Viktigt att habiliteringscentrum är delaktiga.

Antalet med pågående planering minskar i och med att befolkningen i södra Lappland minskar, hur tänker man kring dessa utmaningar? Går det att hitta personal om underlaget minskar?

Inom verksamheten har man länge jobbat personcentrerat och med nära vård, och med sammanhållen planering.

Vad innebär det att medarbetare hjälper till med satsningar på 1177 stöd och behandling?

BFS vill gärna veta mer om hur man jobbar med barnrätt enligt basprogrammet.

Sara skickar med att gällande minoritetsgrupper så träffar man främst samer och anpassar besöken och insatser hur det ser ut för familjerna (ex vid renskiljning, slakt och annat).

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

Sjukstugan och Nära Vård

Erika from, samordnare nära vård, Catharina Ingvarsson, verksamhetschef basenhet Nord (Tärnaby, Sorsele och Storuman). Visar ett bildspel.

Catharina Ingvarsson berättar om Storuman sjukstuga.

Man tappar ca 1% av listade varje år, vilket innebär en tjänst på ca 40%. Hög andel äldre bland de listade. Avdelning med 8 kommunala och 8 regionala platser. Det har i princip aldrig stängt men man halverar antalet platser under sommaren för att kunna tillgodose semestrar. Man står för det mesta av beredskapsjouren i södra Lappland (tillsammans med Vilhelmina). God tillgänglighet i telefon med nästan 100%.

Vårdgarantin över 85% i fjol, men i dagsläget lågt – vilket kan bero på förändrade bokningsrutiner men man undersöker det mer. Cosmic försvårar.

De listade har vårdkontakt i form av dsk och diabetesssk. Det är en utmaning att få in de fasta kontakterna på "papper" så att det faktiskt syns. Man undersöker möjligheten att använda sig av den robot som är under utveckling i länet. Alltid läkare på plats även om många möten sker på distans. 3 av 6 jobbat på distans senaste året. Mycket av läkartiden går åt till ronder och akutverksamhet. När mottagningen stänger kl 17 tar avdelningen över och tar emot på kvällen – natt- och helgtider.

Som anställd får man ett väldigt brett uppdrag eftersom man är så få. Och är därför svårt när någon slutar. Och det är svårt att rekrytera på deltid (och då behöver man få en heltid som fylls ut med andra uppdrag). En del hyrpersonal (sköterskor) och man kommer behöva ta in hyrläkare för att täcka behovet nu när läkare slutar.

Akademisering av primärvården utreds, där Storuman är del.

Man försöker samverka med kommunerna i bland annat inköp. Generellt god samverkan på många plan med kommunen. Delvis utmaning att samverka med ambulansen. Samverkan med PRIMO kan kanske utvecklas mer. Inte många som remitteras dit. Man jobbar även förebyggande i samverkan med kommunerna där man har kunnat fokusera på folkhälsa. VHU funkar bra.

Anställt en sköterska med samisk kulturförståelse som jobbar med en väg in för samiska personer.

Erika From informerar om nära vård-arbetet i södra Lappland.

Gemensam plan för Hälsa, Vård och Omsorg. Plan med tillhörande handlingsplan godtogs i LSG i april 2026 och man ska nu arbeta fram en tydligare implementeringsplan och även ta fram riktade uppdrag ska konkretiseras.

Lärandekonferens i februari om Socialstyrelsen höll i. Region Västerbotten fick tillsammans med kommunerna skriva fram två postrar, en om nära vård och en om tillgänglighet. Det var stort intresse för "sjukstugemodellen" samt arbetet med "parhästar". Även digitala lösningar och HLT. Man tog med sig kunskap om att alla regioner och kommuner befinner sig mitt i en stor omställning. Man delar många utmaningar och kunde ge många goda inspel och tips.

Modellområde för närvårdomställning i glesbygd. 2026 är sista året med direkt finansiering från socialdepartementet. Nu sammanställer man dessa 8 år i en berättelse med fakta och medskick. Konferens tillsammans med CHG 11–12

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

november. Där kommer fokus vara på vad som gjorts och vad man tänker om framtiden.

På södra Lapplandsnivån har stort fokus varit på:

- Barn och ungas hälsa (ex HLT) och man ser hinder och glapp som behöver hanteras.
- Socialtjänstlagen, det ser lite olika ut i kommunerna hur mycket man samverkar med regionerna.
- Centrum mot våld, bra uppbyggd verksamhet. Belägen i Lycksele men samma upptagningsområde.
- Samsjuklighetsreformen
- Samverkan och ledningsstruktur
- Stärka samverkan mellan sjukhusvård och primärvård

På lokal nivå:

- I Malå ser man över möjlighet till samlokalisering
- Samverkansstruktur Storuman, som redan har historik av samverkan men man har jobbat för att öka och förbättra. Man har etablerat arbete på tre nivåer: strategisk nivå (högsta chefer), taktisk nivå (avdelningschefer, MLA osv, uppdelade i tre grupper: barn, vuxna, äldre) och operativ nivå. Stort fokus på god kommunikation till medborgare. Tankesätten sprids.
- I Dorotea har den nya byggnaden invigts och samverkan fortgår och utvecklas. Piloten kommer förlängas till hösten 2027, och under den tiden ska man bland annat utreda huvudmannaskapet. Man ser att det tar tid att landa i gemensamma arbetssätt.

Verksamhetsbesök på Centrum för Hälsa i Glesbygd (CHG).

Andreas Lundqvist, enhetschef på Centrum för Hälsa i Glesbygd.

Laila Daerga, doktor i samisk hälsa, huvudkoordinator kunskapsnätverket för samisk hälsa.

Malin Blind, länskoordinator kunskapsnätverket för samisk hälsa.

CHG blev en egen enhet 2014, numera organiserade under FOUI. Drygt 20 medarbetare som sitter på olika platser i länet, men även utomlands och utomlans. Finansiering huvudsak externa medel, projektmedel, EU-medel osv.

Man jobbar med forskning, utbildning och innovation *för* och *i* glesbygd. Glesbygd är inte ett lokalt problem, utan finns överallt i världen och man vill lära av varandra.

Forskning är en viktig del och man har ofta ett antal doktorander knutna till verksamheten. Forskning ligger ofta till grund för politiska beslut och eftersom det finns luckor i forskning gällande glesbygd så finns en risk att besluten inte alltid gynnar glesbygden. Man har många samarbeten med universitet i Sverige och världen över.

Inom innovation och utveckling finns stor potential att förbättra vård och omsorg i glesbygd, men det är utmanande att beviljas medel för detta. Tjänster utvecklade i glesbygd kan ofta överföras till tätort, inte lika lätt tvärtom.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

Utbildning för vårdpersonal i glesbygdens specifika utmaningar, finns olika utbildningar: Akutsjukvård i glesbygd, akut omhändertagande i glesbygd inom primärvård för sjuksköterskor, akutrumsträning med distansstöd, första hjälpen i väglöst land, utbildning i samisk kulturförståelse, student- och doktorhandledning. Det femte spåret på läkarprogrammet är en direkt effekt av arbetet på CHG.

Sedan 2022 är CHG demonstrationsplattform för WHO Europa. Veckolånga besök med start i Stockholm på departementet, resten i södra Lappland. Senast Ukraina som också kunde dela med sig av mycket kunskap i beredskapsfrågor.

Sedan 2025 får CHG statlig finansiering, kopplat till ett nationellt uppdrag. I det uppdraget ingår att utveckla kunskapscentrum för hälsa i landsbygd och glesbygd i hela Sverige, utökad samverkan med universiteten, utveckling av nodstrukturer samt WHO Collaborating Center.

Laila berättar om **kunskapsnätverket för samisk hälsa** och dess syfte: att främja god hälsa och en vård på lika villkor för urfolket samerna. Etablerades 2017 och ingår sedan 2020 i regionens ordinarie verksamhet. Man arbetar mycket med utbildning av personal inom Region Västerbotten. Finansiering sker genom samverkansavtal mellan de fyra medlemsregionerna: Region Norrbotten, Region Västerbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Dalarna.

Malin Blind berättar om den lagstiftning som pekar ut regioner och statens skyldigheter och samernas rättigheter. Bland annat rätten till inflytande och jämlik vård. Beslutad strategi 2020–2030 som innefattar synliggörande, kompetensutveckling, utveckla nya arbetssätt för en språk- och kulturanpassad hälso- och sjukvård etc.

E-utbildning i samisk kulturförståelse som finns att tillgå för alla anställda inom Region Västerbotten, men även öppen för andra.

Avtalet med SANKS går ut och arbete pågår med att skriva nytt.

Sjukvårdsrådgivning av sjuksköterska med samisk kulturkompetens utarbetat och implementerat.

Just nu skriver man på ny ansökan till Socialdepartementet. Man planerar för 10-årsjubileum med hälsokonferens. Arbeta med "det handlar om livet" (Sametinget) samt våld i nära relationer och psykisk hälsa. Man är inte så involverad i etableringen i Centrum mot Våld i södra Lappland men ska undersöka möjligheten att utveckla samarbetet.

Förslag till beslut

Information delgiven

Beslut

Information delgiven

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

**§ 20 Dialog med hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott 2026,
Beredning för funktionshinder och samverkan
HSN 38-2026**

Sammanfattning

Beredning för funktionshinder och samverkan diskuterar punkter de vill lyfta i kommande dialog med Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott. Följande punkter kommer att lyftas:

Centrum mot våld, behov av utökad samverkan internt, bland annat med kunskapsnätverket för samisk hälsa.

Hur ska samråden organiseras och tas tillvara på under nästa mandatperiod?
Överföring av kunskap och ansvar till kommande organisation.

Förslag till beslut

Punkterna som diskuteras lyfts i kommande dialog med Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott.

Beslut

Punkterna som diskuteras lyfts i kommande dialog med Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott.

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

§ 21 Inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens workshop 2026

Sammanfattning

Beredningen för funktionshinder och samverkan förbereder inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens workshop. Följande punkter kommer att lyftas av BFS:

Fortsatt arbete med handlingsplanen för folkhälsa och funktionsrätt. Här ingår bland annat jämställd och jämlik hjälpmedelsförsörjning samt utbildning med fokus på syn- och hörselnedsättningar.

I arbetet med beredskap måste flera perspektiv tas i beaktande samt ökad delaktighet (exempelvis funktionshinderrörelsen, minoriteter etc).

PRIMO – en viktig del i den förstärkta primärvården och i omställningen till Nära Vård.

Ta höjd för kommande nationella strategi

Fortsatt fokus på våldsperspektivet – öka samverkan med CMV

Förslag till beslut

Ovan diskuterade punkter lyfts särskilt på kommande workshop med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslut

Ovan diskuterade punkter lyfts särskilt på kommande workshop med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslutsunderlag

- BFS 2026-05-13 Inför workshop och dialog med HSN AU

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

**§ 22 Ärendeförslag till Regionsamverkan 260202, Samråd mellan
Region Västerbotten och patient- och funktionshinderrörelsen
HSN 268-2026**

Sammanfattning

Funktionsrätt/HRF lämnade in en skrivelse 2026-02-02 där de efterfrågar åtgärder för att uppfylla vårdgarantin och korta köerna i hörselvården, bl.a. genom att marknadsföra audionombildning och utbilda kommunala hörselombud.

Svar på den skrivelsen gavs muntligen på samrådet 2026-04-23, samt skriftligen av avdelningschefen för Hörcentralen, Margot Windeholm. Hon svarar att hörcentralen har kortat väntetiden i Umeå till nära 3 månader och inför samma arbetssätt i Skellefteå; vårdgarantin hålls för gravt hörselskadade, men framtida läge är osäkert p.g.a. varierande remissflöde och kommande pensionsavgångar.

Förslag till beslut

Information delgiven

Beslut

Information delgiven

Beslutsunderlag

- Ärendeförslag till Regionsamverkan 260202, Samråd mellan Region Västerbotten och patient- och funktionshinderrörelsen
- Svar, Skrivelse från Funktionsrätt och Hörselskadades Riksförbund till samrådet 2026-02-02

Beredningen för funktionshinder
och samverkan

Sammanträdesdatum
2026-05-13

§ 23 Information samråd 2026, beredning funktionshinder och samverkan
HSN 39-2026

Sammanfattning

Samråd med samerna 2026-01-26

Samråd med patient- och funktionshinderrörelsen 2026-02-02 och 2026-04-23

Samråd med sverigefinnar, tornedalingar, kväner och lantalaiset 2026-02-12

Förslag till beslut

Information delgiven

Beslut

Information delgiven

Beslutsunderlag

- Samrådsanteckningar samråd mellan regionen och patient- och funktionshinderrörelse 2026-02-02 signed
- Protokoll samråd mellan regionen och patient- och funktionshinderrörelse 2026-04-23 signed
- Protokoll samråd mellan Region Västerbotten och samer 2026-01-26 signed
- Smtr samråd sverigefinnar, tornedalingar, kväner och lantalaiset 12 feb, signerat

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: